

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN VÄLIPÄÄTÖS

Antopäivä 1 (10)
13.9.2019
Taltionumero
4144
Diaarinumerot
3274/2/19 ja
3506/2/19

Asia Täytäntöönpanon keskeyttämistä koskeva hakemus

Hakijat 1. Kittilän kunnanhallitus
2. Tarmo Salonen

Päätös, jota hakemukset koskevat

Valtiovarainministeriö 19.6.2018 Nro VM/2016/00.02.07/2017

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 10.6.2019 nro 19/0261/2

Asian aikaisempi käsittely

Valtiovarainministeriö on päätöksellään 19.6.2018 Nro VM/2016/00.02.07/2017 pidättänyt kuntalain 109 a §:n 4 momentin perusteella Kittilän kunnan luottamustoimista 20 päätöksessä lueteltua luottamushenkilöä siihen saakka, kunnes kyseisiä luottamushenkilöitä vastaan nostetut syytteet päätöksessä mainituissa rikosasioissa on käsitelty lainvoimaisella tuomiolla toimivaltaisessa tuomioistuimessa. Päätös on määrätty laitettavaksi heti täytäntöön.

Valtiovarainministeriö on katsonut ottaen huomioon syytteissä olevat teonkuvaukset, syytteiden vakavuus ja syytettyjen määrä, että syytteessä olevien henkilöiden jatkaminen luottamustoimensa hoitamisessa oikeudenkäynnin aikana vaarantaa kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden ja että luottamustoimesta pidättäminen on välttämätöntä. Lisäksi kunta on poikkeuksellisessa hallinnollisessa kriisissä. Esteellisyyssäännösten mukainen menettely ei riitä turvaamaan Kittilän kunnan päätöksenteon uskottavuutta ja luotettavuutta sekä päätöksenteon saamista lain mukaiseksi. Kunnalla olisi ollut kuntalain 85 §:n 4 momentin mukaan velvollisuus pidättää edellä mainitut henkilöt luottamustoimistaan. Kun kunta ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin, on valtiovarainministeri-

öllä asettamansa kuntalain 109 b §:ssä tarkoitetun selvitysryhmän ehdotuksen perusteella toimivalta pidättää syytteessä olevat henkilöt luottamustoimistaan. Luottamustoimesta pidättäminen koskee myös niitä kuntayhtymän toimielimiä sekä valtion luottamustoimia, joihin kunta on valinnut edustajansa. Siltä osin kuin luottamushenkilöt ovat itse vetäytyneet luottamustoimiensa hoitamisesta, pidättäminen ei ole tarpeen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on, siltä osin kuin korkeimmassa hallinto-oikeudessa on kysymys, valituksenalaisella päätöksellään tutkinut Kittilän kunnan, Tarmo Salosen, Vilho Molkoselän, Akseli Erkkilän ja Jukka Nivan, Raili Fagerholmin, Vuokko Mäntymaan, Veli-Matti Junnolan, Susanna Kantolan sekä Milja Nikan valitukset ja ne muutoin hyläten kumonnut valtiovarainministeriön päätöksen siltä osin kuin se koskee Akseli Erkkilän, Raili Fagerholmin, Veli-Matti Junnolan, Mika Kuuselan, Vilho Molkoselän, Markku Mäkitalon, Jukka Nivan, Mikko Saarelan, Jukka Salmen ja Mauri Taskilan pidättämistä luottamustoimistaan.

Hallinto-oikeus on luottamushenkilöiden luottamustoimista pidättämiseen liittyen lausunut oikeudellisena arvionaan ja johtopäätöksinään seuraavaa:

Hallinto-oikeus toteaa, että luottamustoimistaan pidätetyille luottamushenkilöille Reijo Kyrölle, Vuokko Mäntymaalle, Paula Nevalaiselle, Milja Nikalle ja Veikko Siitoselle on vaadittu rangaistusta kaikissa kolmessa eri rikosasiassa eli asioissa R 17/983, R 17/984 ja 17/985 ja Susanna Kantolalle, Leena Kinnuselle, Merja Korvalle, Tapani Rantajääskölle ja Tarmo Saloselle kahdessa eri rikosasiassa eli asioissa R 17/983 ja R 17/985. Akseli Erkkilälle, Raili Fagerholmille, Veli-Matti Junnolalle, Mika Kuuselalle, Vilho Molkoselälle, Markku Mäkitalolle, Jukka Nivalle, Mikko Saarelalle, Jukka Salmelle ja Mauri Taskilalle on vaadittu rangaistusta yhdessä rikosasiassa eli asiassa R 17/983.

Asiaan R 17/983 sisältyy rangaistusvaatimus muun muassa törkeästä virka-aseman väärinkäyttämisestä. Syytteen mukaan kunnanvaltuuston jäsenistä ja varajäsenistä muiden ohella Mäkitalo, Erkkilä, Fagerholm, Junnola, Kantola, Korva, Kuusela, Kyrö, Molkoselkä, Mäntymaa, Nevalainen, Nikka, Niva, Rantajääskö, Saarela, Salmi, Salonen, Siitonen ja Taskila sekä tilapäisen valiokunnan jäsenistä muiden muassa puheenjohtaja Junnola, Kantola, Molkoselkä ja Nikka ovat tahallaan aiheuttaakseen haittaa kunnanjohtaja Anna Mäkelälle ja Kittilän kunnalle rikkooneet virkavelvollisuutensa huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä, selvitysten kirjaamisesta sekä Mäkelän kuulemisesta osallistuessaan Mäkelän irtisanomiseen johtaneeseen päätöksentekoon

tai sen valmisteluun sekä käyttäessään julkista valtaa Mäkelän irtisanomista koskevan päätöksen täytäntöönpanossa. Tilapäisen valiokunnan jäsenet ovat osallistuneet päätöksenteon valmisteluun ja valtuuston jäsenet ja varajäsenet päätöksentekoon. Lisäksi syytteen mukaan kunnanhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä muun muassa Salonen, Korva, Kyrö, Nevalainen, Nikka, Taskila, Siitonen, Rantajääskö, Mäntymaa, Kantola ja Kinnunen ovat käyttäneet julkista valtaa virkatehtävässään päättäessään Mäkelän irtisanomista koskevan kunnanvaltuuston lainvastaisen päätöksen täytäntöönpanosta. Edellä mainitun irtisanomispäätöksen käsitteystä hallintotuomioistuimissa on aiheutunut Kittilän kunnalle yli 8 000 euron suuruinen vahingonkorvausvelvollisuus.

Rangaistusvaatimus asiassa R17/984 koskee virka-aseman väärinkäyttämistä. Syytteen mukaan kunnanhallituksen jäsenistä muiden ohella Kyrö, Nevalainen ja Nikka sekä varajäsenet Mäntymaa ja Siitonen ovat hankkiakseen Jouni Palosaarelle hyötyä rikkoneet virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa osallistuessaan kunnanhallituksen päätöksentekoon tai sen valmisteluun syytteessä kuvatulla tavalla.

Rangaistusvaatimus asiassa 17/985 koskee työturvallisuusrikosta, työsyryntää ja virka-aseman väärinkäyttämistä, toissijaisesti virkavelvollisuuden rikkomista. Työturvallisuusrikosta koskevan syytteen mukaan kunnanhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä muiden ohella Kantola, Kinnunen, Korva, Kyrö, Mäntymaa, Nevalainen, Nikka, Rantajääskö, Salonen ja Siitonen ovat tahallaan tai huolimattomuudesta työnantajan Kittilän kunnan edustajina rikkoneet työturvallisuusmääräyksiä tai aiheuttaneet työturvallisuusmääräysten vastaisen puutteellisuuden tai epäkohdan syytteessä kuvatulla tavalla. Työsyryntää koskevan syytteen mukaan edellä mainitut kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet ovat Kittilän kunnan ja alaisensa kunnanjohtaja Mäkelän edustajina ilman painavaa hyväksyttävää syytä asettaneet Mäkelän epäedulliseen asemaan tämän palvelussuhteen aikana Mäkelän ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella. Virka-aseman väärinkäyttämistä koskevan syytteen mukaan edellä mainitut kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet ovat aiheuttaakseen Mäkelälle haittaa tai vahinkoa rikkoneet virkavelvollisuutensa osallistuessaan kunnanhallituksen päätöksentekoon syytteessä kuvatulla tavalla.

Selvitysryhmän selvityksen perusteella voidaan todeta, että Kittilän kunta on ajautunut viime vuosina johtamisen ja päätöksenteon kriisiin. Kunnan hallinto on poikkeuksellisissa vaikeuksissa, mikä näkyy eripuraisena päätöksentekona, epäluottamuksen ilmapiirinä, avainhenkilöiden vaihdoksina, henkilöstön stressaantumisena ja sairauspoissaoloina. Luottamushenkilöorganisaatio on ajautunut kahteen leiriin. Hallinnossa val-

litsee pelon ilmapiiri. Taustalla on rikosprosessiin johtanut kunnanjohtajan erottamisprosessi. Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden roolit eivät ole selkeät. Luottamushenkilö toimii poikkeuksellisen usein kunnanhallituksen esittelijänä. Luottamushenkilöt puuttuvat myös valmisteluun ja siihen, mitä asioita kunnanhallituksen esityslistalle otetaan.

Hallinto-oikeus katsoo kuten valtiovarainministeriökin, että edellä mainittu asiaan R 17/983 liittyvä syyte on kuntakentällä poikkeuksellinen ja koskee vakavia väärinkäytösepäilyjä. Syytteen teonkuvauksen mukaan teot olisivat tahallisia ja täyttäisivät myös törkeän rikoksen teonkuvauksen. Teot on tehty luottamustoimissa ja asianomistajana törkeässä rikoksessa on Kittilän kunta. Ottaen kuitenkin huomioon, että Erkkilän, Fagerholmin, Kuuselan, Mäkitalon, Nivan, Saarelan ja Salmen osalta on kysymys ainoastaan yhden päätöksen tekoon osallistumisesta, Junnolan ja Molkoselän osalta ainoastaan yhden päätöksen valmisteluun ja sen tekoon osallistumisesta sekä Taskilan osalta yhden päätöksen tekoon ja sen täytäntöönpanoon osallistumisesta hallinto-oikeus katsoo, ettei heidän pidättäminen luottamustoimista ole ollut välttämätöntä kunnan päätöksenteon saattamiseksi lainmukaiseksi sekä kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi. Tämän vuoksi valtiovarainministeriön päätös on kumottava siltä osin, kuin se koskee Erkkilän, Fagerholmin, Junnolan, Kuuselan, Molkoselän, Mäkitalon, Nivan, Saarelan, Salmen ja Taskilan pidättämistä luottamustoimistaan.

Hallinto-oikeus toteaa, että Kantolalle, Kinnuselle, Korvalle, Kyrölle, Mäntymaalle, Nevalaiselle, Nikalle, Rantajääskölle, Saloselle ja Siitoselle on vaadittu rangaistusta useammasta kuin yhdestä rikoksesta ja yksi rikosepäily koskee törkeää virka-aseman väärinkäyttämistä, jossa asianomistajana kunnanjohtaja Mäkelän lisäksi on Kittilän kunta. Myös tekokokonaisuus on laajuudeltaan merkittävä. Kun valtuusto ei selvitysryhmän esityksestä huolimatta ole pidättänyt edellä mainittuja luottamushenkilöitä toimistaan kuntalain 85 §:n 4 momentissa säädetyllä perusteella, on valtiovarainministeriöllä ollut toimivalta päättää asiasta. Hallinto-oikeus katsoo, että mainittujen luottamushenkilöiden pidättäminen luottamustoimistaan oikeudenkäynnin ajaksi on ollut välttämätöntä kunnan päätöksenteon saattamiseksi lain mukaiseksi sekä kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi ottaen huomioon epäiltyjen rikosten vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut asiassa ilmenneet seikat. Pelkästään se, että luottamushenkilöt eivät olisi osallistuneet niiden asioiden käsittelemiseen, joiden käsittelemiseen he esteellisyttä koskevien säännösten mukaan olisivat muutoinkin olleet esteellisiä osallistumaan, ei olisi tässä tapauksessa turvannut kunnan päätöksenteon uskottavuutta ja luotettavuutta riittävästi. Kun valtion virkamiesten virantoimituksesta pidättämiseen ei sovelleta kuntalain 109 a §:ää, ei valituksenalaista päätöstä voida myöskään pitää yhdenvertaisuuden peri-

aatteen vastaisena sillä Kittilän kunnan valituksessa esitetyllä perusteella, että virkamiesten kohdalla vastaavissa tilanteissa ei ole ryhdytty minkäänlaisiin virkamiesoikeudellisiin toimenpiteisiin ennen käräjäoikeuden ratkaisua tai mahdollista tuomiota. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi valtiovarainministeriön päätöstä ei ole kumottava siltä osin, kuin se koskee Kantolan, Kinnusen, Korvan, Kyrön, Mäntymaan, Nevalaisen, Nikan, Rantajääskön, Salosen ja Siitosen pidättämistä luottamustoimintaan.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

1) *Kittilän kunnanhallitus* on hakiessaan muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätökseen vaatinut, että valtiovarainministeriön päätöksen täytäntöönpano keskeytetään siltä osin kuin hallinto-oikeus ei ole kumonnut ministeriön päätöstä. Lisäksi hallinto-oikeuden päätös on määrättävä täytäntöön pantavaksi siltä osin kuin päätöksellä on kumottu valtuutettujen pidättäminen luottamustoimistaan.

Vaatimusten tueksi on esitetty muun ohella seuraavaa:

Hallinto-oikeus on kumonnut valtiovarainministeriön päätöksen kymmenen luottamushenkilön osalta perustellen kumoamista sillä, että luottamushenkilöt ovat syytettyinä ainoastaan yhdestä rikoksesta, ja täten heidän pidättämisensä luottamustoimesta ei ole välttämätöntä kunnan päätöksenteon saattamiseksi lainmukaiseksi sekä kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi. Vakavin syyte myös niiden luottamushenkilöiden osalta, joiden luottamustoimesta pidättämistä hallinto-oikeus ei ole kumonnut, on ollut sama kuin niiden osalta, joiden pidättäminen luottamustoimesta kumottiin, eli törkeä virka-aseman väärinkäyttö. Jäljellä olevat muut syytteet on nostettu syyttäjän lievemmiksi kuvaamista teoista.

Koska Rovaniemen käräjäoikeus on tuomiollaan 28.6.2019 hylännyt kaikki syytteet, joilla valtiovarainministeriön ja hallinto-oikeuden päätöstä on perusteltu, luottamushenkilöiden pidättäminen luottamustoimintaan ei ole kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi, ainakaan enää, tarpeen siten kuin kuntalain 109 a §:n 4 momentissa tarkoitetaan. Näin on erityisesti, koska luottamustoimesta pidättämisen on tarkoitus olla viimesijainen keino.

Kunnan toimielinten omia toimenpiteitä, esimerkiksi esteellisyyssääntösten noudattamista, tulee pitää ensisijaisena keinona kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi. On otettava huomioon, että kunnanjohtaja Mäkelän kanssa tehty sovintosopimus on lainvoimainen, eikä hän ole enää Kittilän kunnanjohtaja, joten esteellisyystilanteita ei enää ole. Koska kunnan toiminnan lainmukaisuus ja

kunnan päätöksenteon uskottavuus ja luotettavuus voidaan turvata noudattamalla esteellisyyssäännöksiä, Kittilän kunnan tosiasiallinen tilanne ei edellytä luottamushenkilöiden pidättämistä luottamustoimistaan.

2) *Tarmo Salonen* on hakiessaan muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätökseen vaatinut, että valtiovarainministeriön päätöksen täytäntöönpano keskeytetään ja Salosen oikeus osallistua vaaleilla valittuna henkilönä Kittilän kunnassa luottamustehtävien hoitamiseen palautetaan.

Vaatimuksen tueksi on esitetty muun ohella seuraavaa:

Valtiovarainministeriö on katsonut, että syytteessä olevat teonkuvaukset, syytteiden vakavuus ja syytettyjen määrä olisi kokonaisarvioissa sellainen oikeudellinen peruste, joka oikeuttaisi luottamushenkilöiden pidättämiseen luottamustoimestaan, ja että luottamustoimesta pidättämistä tulisi jatkaa koko oikeusprosessin ajan siihen asti, kunnes tuomioistuimien on antanut asiassa lainvoimaisen tuomion. Valtiovarainministeriön päätös on kohdistunut luottamushenkilöihin ja heidän toimiinsa, jotka ovat tapahtuneet edellisellä valtuustokaudella, joka on päättynyt 9.4.2017. Valtiovarainministeriön päätös ei ole perustunut kohtuullisiin ja objektiivisiin kriteereihin. Kittilän kunnan toiminta ja päätöksenteko on ollut laillista ja perustunut laajalti Kuntaliiton antamiin oikeudellisiin neuvoihin ja ohjeisiin.

Kittilän kunnan poliittinen ja hallinnollinen tilanne on erinomainen, eikä kunnan päätöksenteossa ole todettavissa mitään poikkeuksellisuutta tai oikeudenvastaista menettelyä, joka mahdollistaisi luottamushenkilöiden pidättämisen luottamustoimesta. Lisäksi keskeinen virkamiesjohto on vuoden 2015 tilanteeseen verrattuna uudistunut kokonaisuudessaan, muun muassa kunnanjohtaja, hallintojohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanvaltuuston puheenjohtaja ja merkittävä osa uusien kunnanvaltuutettujen on tullut valituksi vuonna 2017.

Salosella ei ole tiedossa Kittilän kunnan päätöksiä, jotka olisivat hallinto-oikeudessa ratkaistavana ja perustuisivat oikeudellisesti siihen, että kunnan luottamushenkilöiden päätöksenteko ei olisi ollut laillista, uskottavaa ja Kittilän kunnan edun mukaista.

Merkitään, että myös valtiovarainministeriö on valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksestä siltä osin kuin hallinto-oikeus on kumonnut ministeriön päätöksen.

Merkitään lisäksi, että Lapin käräjäoikeus on 28.6.2019 antamallaan tuomiolla hylännyt kaikki kolmessa eri rikosasiassa esitetyt syytteet.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus hylkää valtiovarainministeriön päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevat hakemukset sekä hakemuksen hallinto-oikeuden päätöksen määräämisestä täytäntöön pantavaksi siltä osin kuin päätöksellä on kumottu valtuutettujen pidättäminen luottamustoimistaan.

Perustelut

Kuntalain 85 §:n 4 momentin mukaan valtuuston on luottamushenkilön toimessaan tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevan esitutinnan tai oikeudenkäynnin ajaksi pidätettävä luottamushenkilö toimestaan, jos se on kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi välttämätöntä ottaen huomioon epäillyn rikoksen vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut seikat. Pidättämispäätös voidaan panna täytäntöön heti.

Kuntalain 109 a §:n 4 momentin mukaan, jos selvityshenkilö tai selvitysryhmä on esittänyt luottamushenkilön tai luottamushenkilöiden pidättämistä toimestaan 85 §:n 4 momentissa säädetyllä perusteella luottamushenkilön toimessaan tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevan esitutinnan tai oikeudenkäynnin ajaksi eikä valtuusto ole näin menetellyt, valtiovarainministeriö voi valtuustoa ja asianomaista luottamushenkilöä kuultuaan päättää asiasta, jos luottamustoimesta pidättäminen on välttämätöntä kunnan päätöksenteon saattamiseksi lain mukaiseksi sekä kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi ottaen huomioon epäillyn rikoksen vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut seikat. Ministeriön päätös voidaan panna täytäntöön heti.

Hallintolainkäyttölain 31 §:n 1 momentin mukaan päätöstä, johon saa hakea muutosta valittamalla, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Pykälän 2 momentin mukaan päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Hallintolainkäyttölain 32 §:n 1 momentin mukaan, kun valitus on tehty, valitusviranomaisen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valtiovarainministeriö on päätöksellään 19.6.2018 Nro VM/2016/00.02.07/2017 pidättänyt kuntalain 109 a §:n 4 momentin perusteella Kittilän kunnan luottamustoimista päätöksessä mainitut luottamushen-

kilöt siihen saakka, kunnes kyseisiä luottamushenkilöitä vastaan nostetut syytteet päätöksessä mainituissa rikosasioissa on käsitelty lainvoimaisella tuomiolla toimivaltaisessa tuomioistuimessa. Valtiovarainministeriö on mainitun lainkohdan nojalla määrännyt päätöksen pantavaksi täytäntöön heti.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on, siltä osin kuin korkeimmassa hallinto-oikeudessa on kysymys, valituksenalaisella päätöksellään tutkinut Kittilän kunnan, Tarmo Salosen, Vilho Molkoselän, Akseli Erkkilän ja Jukka Nivan, Raili Fagerholmin, Vuokko Mäntymaan, Veli-Matti Junnolan, Susanna Kantolan sekä Milja Nikan valitukset ja ne muutoin hyläten kumonnut valtiovarainministeriön päätöksen siltä osin kuin se koskee Akseli Erkkilän, Raili Fagerholmin, Veli-Matti Junnolan, Mika Kuuselan, Vilho Molkoselän, Markku Mäkitalon, Jukka Nivan, Mikko Saarelan, Jukka Salmen ja Mauri Taskilan pidättämistä luottamustoimistaan.

Koska valtiovarainministeriö on valittanut hallinto-oikeuden päätöksestä siltä osin kuin hallinto-oikeus on kumonnut ministeriön päätöksen sekä Kittilän kunnanhallitus siltä osin kuin hallinto-oikeus ei ole kumonnut ministeriön päätöstä, valtiovarainministeriön päätös ja hallinto-oikeuden päätös eivät ole miltään osin lainvoimaisia.

Korkein hallinto-oikeus katsoo sen perusteella, mitä asiakirjoista ilmenee, että täytäntöönpanoa koskevien määräysten antaminen ei asian käsittelyn tässä vaiheessa ole tarpeen. Tämän vuoksi hakemukset on korkeimman hallinto-oikeuden välipäätöksellä hylättävä.

Korkein hallinto-oikeus antaa päätöksensä pääasiassa myöhemmin erikseen.

Korkein hallinto-oikeus:

Kari Kuusiniemi
presidentti

Petri Helander (t)
oikeusneuvos

Toomas Kotkas
oikeusneuvos

Riitta Kreula
Asian esittelijä, esittelijäneuvos

Jakelu

Päätös Kittilän kunnanhallitus, maksutta
Tarmo Salonen, maksutta

Jäljennös Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Valtiovarainministeriö